

Concept Pedagogisch Fundament IKC Zuid

Het **pedagogisch fundament** van IKC Zuid zorgt voor een duidelijke koers, verbinding, samenhang en synergie voor kinderen, ouders en medewerkers. Het pedagogisch fundament bevat drie basis elementen: *een gedeeld moreel kader, een visie op de **pedagogische** opdracht* en *een brede visie op ontwikkelen en leren.*

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Onze pedagogische Visie 4

Spelen en leren *5*

Welbevinden en omgeving *6*

Relatie en verbinding *7*

Samenwerking en interactie *9*

Opvoeden en Ontwikkelen *11*

Zorg en Welzijn *12*

Ons pedagogisch beleid(nog in te vullen gaandeweg)

Tot slot….

Inleiding

Onze ambitie is om gelijke kansen te realiseren voor ieder kind. Dit pedagogisch fundament beschrijft waarom wij deze ambitie belangrijk vinden om na te streven, hoe wij dit willen nastreven en wat wij daarvoor als werkwijze hanteren. Dit fundament is ontstaan vanuit onze kernwaarden:

verbinding, samen, interactie, uniciteit, gezondheid, uitdaging

Er staat beschreven wat wij als kindpartners belangrijk vinden als grondhouding en welke leidraad wij aanhouden in onze samenwerking met elkaar, met ouders en andere partners. Op deze manier willen wijhet beste voor ieder kind betekenen. Het is voor ons Integraal Kindcentrum de basis voor de beroepshouding van onze medewerkers en onze pedagogische aanpak. Het beschrijft wat wij kunnen bieden, maar ook wat van ons verwacht mag worden en waarop wij aangesproken mogen worden.

Ons doel is om kinderen zo optimaal mogelijk te laten groeien op fysiek, emotioneel en intellectueel gebied. In dit fundament beschrijven wij in onze visie waarom wij dit belangrijk vinden en leggen wij vast hoe wij dit willen bereiken. Het fundament berust op een zestal deelgebieden, hieronder weergegeven. Het beleid op deze specifieke deelgebieden wordt vormgegeven vanuit dit fundament en is te herleiden naar de visie die hier beneden beschreven staat.

De thema's zijn:

Spelen en leren

Welbevinden en omgeving

Relatie en verbinding

Samenwerking en interactie

Opvoeden en Ontwikkelen

Zorg en Welzijn

Onze pedagogische Visie

Dit vinden wij belangrijk op IKC Zuid!

Spelen en Leren

Alle medewerkers binnen het IKC hebben we een gedeelde visie op spelen en leren. We werken als één team vanuit dezelfde pedagogische grondhouding binnen opvang en onderwijs. Inclusief werken is het uitgangspunt: alle kinderen vanaf 0 jaar doen mee, ongeacht hun zorg- of educatieve behoeften en ouders worden hier van begin af aan actief betrokken

Ieder kind wordt nieuwsgierig geboren en ontwikkelt zich in eigen tempo. Als kinderen bij ons starten gaan zij op ontdekkingstocht en leren al experimenterend. Ze leren door middel van spel in vrije situaties, doen hierbij ervaringen op en ontwikkelen nieuwe vaardigheden. We vinden hetbelangrijk dat kinderen de mogelijkheid krijgen om veel en gevarieerd te bewegen en buiten te zijn. Hierdoor oefent en ervaart het kind vaardigheden op verschillende gebieden. Het leert onderzoekend en creatief te zijn en te denken in oplossingen. Dit noemen we ervaringsgericht leren.

“Achter elk kind dat in zichzelf gelooft, staat een volwassene die eerst in hem geloofde”

Bij de jongste kinderen van 0 tot 4 jaar wordt door medewerkers binnen het ervaringsgerichte leren bewuste keuzes gemaakt in aanbod van materialen. Het is belangrijk dat kinderen zelf materialen kunnen pakken of kiezen waarmee zij willen spelen. Sommige materialen zijn altijd beschikbaar, andere materialen rouleren of worden ingezet bij bepaalde thema’s.

Als kinderen wat ouder worden, komt ook het ontwikkelingsgericht leren aan bod. Leren door te spelen, met ontwikkelingsgerichte doelen als basis. Deze combinatie van ervarings- en ontwikkelingsgericht zal de gehele loopbaan van het kind tot 12 jaar leidend blijven. Vanaf de leeftijd van ongeveer 6 jaar gaat het ontwikkelingsgericht leren een centralere plek in gaat nemen.

Er is een gevarieerd aanbod binnen een rijke speel- leef- en leeromgeving welke aansluit bij de leeftijd en behoeften van de kinderen. Binnen het aanbod wordt er voldoende afwisseling geboden tussen individuele en/of teamactiviteiten en binnen en buiten spelen en leren Er is ruimte om te ervaren en ontdekken. De dagindeling is gebaseerd op het Bioritme model. Volgens dit model volgt het leren en ontwikkelen het bioritme. Dit betekent dat de beste leermomenten voor kinderen tussen 9.30-12.00 uur zijn en tussen 14.00 en 15.30 uur. Tussendoor is er een extra lange middagpauze waarin uitgebreid de tijd wordt genomen om gezond te lunchen en de gelegenheid wordt geboden aan kinderen om zich actief te uiten. Er wordt gezorgd voor een gevarieerd beweegaanbod op het terrein van ons IKC, maar ook daarbuiten in omliggende speel- en sportvelden.

Door de dag heen worden verschillende ontwikkelingsgebieden aangesproken, en waar nodig gestimuleerd zoals cognitie, motoriek, creativiteit en sociaal emotionele vaardigheden. Hierbij spelen we bewust in op de leer- en ontwikkelingslijnen van kinderen.. Binnen deze activiteiten dagen we kinderen uit om ook dingen te doen, die ze nog niet eerder hebben gedaan.

De tijd op de buitenschoolse opvang is écht vrije tijd voor de kinderen. Dat betekent dat er veel keuzevrijheid is binnen een rijk aanbod. Dit aanbod richt zich op de ontwikkelfase waar het kind zich op dat moment bevindt.

Bijzonder aandacht geven wij binnen ons IKC aan gezondheid. Doel hiervan is om alle kinderen een fysieke, emotionele en intellectuele groei te laten doormaken. Dit gebeurt door een dagritme aan te bieden met voldoende tijd voor onderwijs, sport, bewegen, spel én aandacht voor gezonde voeding als onderdeel van een gezonde leefstijl. Uit onderzoek is gebleken dat een dergelijk dagritme meer rust en minder stress betekent voor kinderen en bijdraagt aan een betere kwaliteit van leven. Onze medewerkers nemen zijn hierin een voorbeeld en leven deze gezonde leefstijl binnen ons IKC ook voor. Voor kinderen die voor half 9 gebruik maken van de opvang is er de mogelijkheid te starten met een gezond ontbijt. Kinderen krijgen door de dag gezonde tussendoortjes en als zij volledige dagen gaan draaien krijgen zij ook een gezonde lunch aangeboden. Tussen de middag volgen alle kinderen een beweegaanbod. We willen naast het aanmoedigen en ontplooien van beweegtalent ook graag de creativiteit van kinderen uitdagen. Daarom willen wij als ambitie graag een cultuur- en natuuraanbod toevoegen aan dit programma. Op die wijze kunnen wij ook inzetten op het ontdekken van talenten in de breedst mogelijke zin.

"In een goede relatie gaat het niet zozeer over zenden en ontvangen, maar over begrijpen en verbinden"

Welbevinden en Omgeving

Op IKC Zuid bieden wij ieder kind een (emotioneel) veilige, gezonde en zorgzame omgeving. We scheppen een veilig pedagogisch klimaat doordat we structureel werken aan het welbevinden van kinderen. Dit maken wij waar door het bieden en daarbij benoemen van een duidelijke structuur met daarbinnen vrijheid waar mogelijk en daarnaast het naleven van heldere regels en afspraken. We begeleiden en stimuleren de persoonlijke en sociale competenties van kinderen door hen te leren situaties in te schatten en te begrijpen, om te gaan met hun eigen emoties en die van anderen en te bouwen aan hechte relaties. Kinderen maken in een veilige oefensituatie kennis met normen en waarden en leren hoe zij deze nu en later kunnen toepassen.

Zelfvertrouwen, zelfstandigheid en weerbaarheid groeien als een kind lekker in zijn vel zit. Een goede, open en vertrouwde relatie met het kind en elkaar waarin iedereen zich gewaardeerd en geaccepteerd voelen is hiervoor van essentieel belang.. Wij hebben een luisterend oor voor ieder kind, nemen hen serieus en houden rekening met de verscheidenheid aan behoeften. In ons IKC mag ieder kind zichzelf zijn.

Werken aan welbevinden doen wij niet alleen, maar samen met (externe) deskundigen en ouders in onze nabije omgeving. Deze omgeving is voor kinderen van belang voor hun groei en ontwikkeling en fungeert daarom naast kinderen en volwassenen als “aanvullende pedagoog”. De inrichting van ons kindcentrum biedt speel- leef- en leerplekken die zowel samen als zelfstandig spelen en werken bevorderen. Onze ruimtes zijn zó ingericht dat deze aansluiten bij de ontwikkeling en leeftijd van de kinderen. Door een rijk aanbod van materialen binnen een uitdagende, doch rustige inrichting kunnen kinderen optimaal ontwikkelen.

Relatie en Verbinding

Een kind maakt onderdeel uit van een team met een vaste mentor. Als een kind start werken wij middels een opbouw in uren en dagdelen om kinderen (en ouders) te laten wennen en kennis te laten maken met de omgeving en mentoren. Voorafgaand aan de start op het IKC wordt met ouders een kennismakingsgesprek gevoerd en worden zij rondgeleid door het gehele IKC. In de groep/team waar het kind start is er oog voor het individu alsook voor de sociale verbinding met elkaar. In het team stimuleren wij actieve betrokkenheid doordat kinderen en ook medewerkers beiden een rol spelen in het organiseren en uitvoeren van les- spel- en ontwikkelactiviteiten. Op deze wijze voelen kinderen en medewerkers zich samen verantwoordelijk en betrokken. Ze kennen en vertrouwen elkaar.

In ons IKC willen we dat de ontwikkellijn van een kind zo vloeiend mogelijk doorloopt. Daarom vragen wij ouders bij de intake toestemming om informatie over de ontwikkeling van het kind intern te mogen delen. Deze informatie wordt vaak samen met ouders en mentoren, maar soms ook apart besproken in zogenoemde voortgangsgesprekken. Het gaat dan om informatie over de ontwikkeling en kwaliteiten van het kind en over eventueel (extra) benodigde of geboden zorg en ondersteuning. Door het integrale karakter hebben kinderen onderling al op verschillende momenten kennis gemaakt. Zij hebben al met elkaar gespeeld en elkaar ontmoet op ons peuterkleuterplein en samengewerkt aan thema’s en gezamenlijke vieringen gehad. De verschillende gezichten van onze medewerkers zullen voor hen op deze manier al vertrouwd zijn en het zal voor het kind en ook ouders aanvoelen als een natuurlijke overgang.

IKC Zuid staat voor:

INTERACTIE – VERBINDING – SAMEN

UNICITEIT – GEZONDHEID – UITDAGING

(DIT ZIJN TOT NU TOE DE MEESTE GENOEMDE WOORDEN→ NOG NIET DEFINITIEF)

Samen zijn wij de wereld!

Samen geven wij ze wortels, maar ook vleugels!

Samen bereiden we ze niet voor op het leven, maar zijn wij het leven zelf!

Wij vinden het van belang om op basis van duurzame en affectieve relaties te werken aan de verbondenheid met het kind. Een prettige en open manier van communiceren is hierin belangrijk. Dit uit zich doordat wij als medewerkers altijd een centrale positie in de ruimte innemen en communiceren op kindhoogte. We staan open voor signalen, zien bewust door observatie wat het kind nodig heeft en spelen hier adequaat op in.

Het team met daarin leeftijdsgenootjes is voor het kind bij uitstek de plek om te oefenen met echte interacties en het bouwen aan relaties. Binnen het team worden al dan niet onder begeleiding van mentoren sociale vaardigheden geoefend en ontwikkeld. Kinderen leren van en spelen en delen met elkaar, maar hebben ook wel eens moeilijkere situaties met elkaar. De mentor geeft zelf het voorbeeld en laat zien hoe we met elkaar omgaan, benoemt gewenst gedrag en reageert positief op sociaal gedrag van kinderen.

Onze Medewerkers zijn niet alleen voor de kinderen maar ook voor ouders en elkaar beschikbaar. De basis hiervan is een goede vertrouwensrelatie. Door samen ervaringen en kennis te delen over het kind en de situatie en deze met elkaar te verbinden zorgen wij ervoor dat wij in gezamenlijkheid het welbevinden van een kind stimuleren. We creëren een uitdagende speel-leeromgeving waarin het zich creatief, cognitief, persoonlijk en sociaal maximaal kan ontplooien en zijn talenten kan ontdekken

Samenwerking en Interactie

Binnen ons IKC werken we samen in een multidisciplinair team van pedagogische en didactische professionals voor de kinderen van 0 – 12 jaar. Daar waar nodig vullen wij dit aan met externe expertise en ambulante professionals. Samenwerking en partnerschap is in ons IKC belangrijk om onze kinderen zo nauwkeurig mogelijk te stimuleren in hun groei. Ouders zijn voor ons hierin belangrijke educatieve en pedagogische gesprekspartners. Meedenken, meedoen en meebeslissen hoort in deze relatie thuis. Samen met de ouders willen we de leefwerelden van het kind verbinden: thuis, school, opvang en waar nodig zorg. De mentor van het team is voor ouders het eerste aanspreekpunt. De mentor zal ook initiatief tonen als er zaken betreffende welbevinden of ontwikkeling van het kind besproken dienen te worden. Daarnaast verwachten we dit ook van ouders indien er vragen, ideeën of opmerkingen zijn.

Ook andere samenwerkingspartijen verbinden wij aan ons zodat zij kunnen ondersteunen om de wereld om het kind heen te verbreden en daar waar het nodig is zorg en ondersteuning te bieden ten behoeve van de ontwikkeling van het kind. Bij verbreding denken wij aan het verzorgen van workshops of het mee uitdragen van visie en beleid op gebieden als sport, natuur of cultuur opdat talenten van kinderen ontdekt en ontwikkeld kunnen worden. Bij zorg denken wij aan participeren in zorg overleg, ondersteuning geven op een ontwikkelgebied binnen het IKC etc. Te denken valt dan aan maatschappelijke werk, JGZ, Logopedie, Ergotherapie, sportverenigingen, vakleerkrachten, expertisecentrums, welzijnswerk enz.

“Als raken verbinden wordt, volgt delen vanzelf!”

Speciale samenwerking vindt er plaats met de wijk waarin ons IKC ligt. Deze samenwerking vindt plaats binnen een daarvoor specifiek ingerichte ruimte in ons gebouw. Wij maken hier de verbinding met wijkbewoners op verschillende gebieden. Zo organiseren wij gezamenlijke activiteiten met wijkbewoners. Voorbeelden hiervan zijn samen koken, bakken, sporten, spellen spelen, knutselen. Ook maken wijkbewoners en jeugd- en jongerenwerk gebruik van deze plek om hun eigen activiteiten plaats te laten vinden. Het is daarmee vooral een ontmoetings- en ontwikkelplek voor jong en oud. Als IKC omarmen wij deze samenwerking binnen ons concept; voor kinderen, medewerkers, maar ook bewoners is het een verrijking van de leefomgeving

Om de samenwerking binnen onze partnerschappen zo prettig mogelijk te onderhouden is een goede communicatie op alle lagen van belang. Binnen ons IKC wordt gecommuniceerd met een open en toegankelijke houding. Dit vragen wij ook van onze partners. Gelijkwaardigheid, eerlijkheid, vertrouwen en respect staan hierin centraal.

We houden onze partners op verschillende manieren op de hoogte van ontwikkelingen, zoals per mail, via onze website, social media, maar ook middels filmpjes en nieuwsbrieven. Op deze manier proberen wij iedereen aangehaakt te houden en geven we partners ook de kans aan te sluiten indien er ontwikkelingen zijn waarover zij willen/kunnen meepraten. Uiteraard zijn wij zelf ook proactief indien dit nodig is om zaken voor elkaar te krijgen. Voor ouders organiseren we daarnaast ouderevents en zijn er zowel informele als formele gespreksmomenten over maar ook met het kind. Wij zijn van mening dat wij met zoveel mogelijk kennis en informatie vanuit de leefwerelden om het kind heen zo optimaal mogelijk kunnen afstemmen op de behoeften.

Voor ouders zijn de belangrijkste contactmomenten:

- Kennismakingsgesprek
- Wengesprek
- Sociaal Ontwikkelgesprek gericht op het sociaal-emotioneel welbevinden
- Voortgangsgesprek gericht op cognitie en gedrag als werker en persoon

Contact met ouders is bij de start van het kind binnen ons IKC vrij intensief. De kinderen starten in relatief kleine teams waardoor we voldoende tijd kunnen besteden aan korte informatieve gesprekken of vragen van ouders. Daarnaast is ook al sprake van een sociaal ontwikkelgesprek en een voortgangsgesprek. We hebben ouders nodig bij het leren kennen van het kind en het samen bepalen van de juiste stappen in zijn/haar ontwikkeling. Samen zijn wij immers partner in opvoeding en ontwikkeling van het kind. Naarmate het kind langer bij ons is zal dit contact minder intensief worden. Op vaste momenten zal er informatie vanuit de mentor gedeeld worden. Indien ouders vaker contact wensen dan kan dit altijd besproken worden. Ook als er tussentijds zaken zijn die aandacht vanuit zowel ons als ouders verdient zullen mentoren contact opnemen om hier het gesprek over aan te gaan.

"Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan"

Verder hebben wij als IKC ook een IKC-Raad waarin ouders kunnen meedenken en op bepaalde gebieden ook kunnen meebeslissen over uiteenlopende beleidsthema's die binnen ons IKC aan de orde komen. De IKC-raad is een samenvoeging van de Oudercommissie (opvang) en de MR (onderwijs). De IKC raad heeft een open en transparante houding en is gevormd vanuit ouders en teamleden. Ze zijn zichtbaar voor collega's en ouders en streven naar een duurzaam en toekomstgericht meerjarenbeleid. Medewerkers en ouders oefenen niet alleen de wettelijk vastgelegde inspraak- en adviesrechten uit, maar worden ook actief geïnformeerd en om input gevraagd bij ontwikkelthema's. Zo ontwikkelen wij onze opvang en onderwijs vanuit optimale samenwerking en communicatie tussen ouders en medewerkers.

Opvoeden en Ontwikkelen

Een kind ontwikkelt zich in de omgeving thuis, de wijk en op ons IKC. De ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding. Samen met ouders voelen wij ons medeverantwoordelijk om hierin ook een begeleidende rol te spelen. We zorgen daarom samen voor een veilige, evenwichtige en stimulerende opvoedingscontext; iedereen is en voelt zich betrokken bij het kind. Pedagogisch coaches, de mentoren en de Intern Begeleider spelen daarnaast ook een belangrijke rol bij het volgen van de ontwikkeling van het kind en het signaleren van behoeften. We respecteren de autonomie van kinderen, waarbij we regie of externe sturing nemen wanneer het noodzakelijk is of een meerwaarde geeft. Samen met ouders zijn wij een rolmodel.

We geven kinderen de ruimte om zichzelf te ontdekken, te leren van zowel positieve als minder positieve ervaringen zodat zij een veerkrachtige identiteit kunnen ontwikkelen. Als je jezelf ontdekt gebeurt dit in interactie met anderen waardoor je over jezelf leert wat je kunt en waar je goed in bent, wat je nog moeilijk vindt, wat je graag zou willen doen en hoe zich dit verhoudt tot je mogelijkheden. We leren kinderen daarom om creatief- en oplossingsgericht te denken. Hierin ondersteunen we de kinderen door hen te observeren en naar hen te luisteren, interesse te tonen en ruimte te geven om te experimenteren.

Het voeden van de eigenheid van ieder kind, betekent niet dat alles kan en mag. Wij bieden in ons IKC structuur en grenzen. Niet te veel en niet te weinig. Genoeg kaders zodat het kind weet wat er van hem verwacht wordt en daarnaast genoeg ruimte om op zijn eigen manier te laten groeien en ontwikkelen. We praten op ooghoogte met en niet over kinderen, stralen rust uit maar durven ons ook kwetsbaar op te stellen.

Zorg en Welzijn

Als team hebben we vertrouwen in de natuurlijke ontwikkeling van het kind. Toch kan het gebeuren dat het kind of een gezin ondersteuning nodig heeft. Wij vinden het belangrijk om dat zo vroeg mogelijk te signaleren, te communiceren en samen met ouders en andere betrokkenen vervolgstappen te nemen waar nodig.

Als er opvallend gedrag wordt gesignaleerd door ouders dan kunnen zij als eerste terecht bij de mentor van het team.. Samen kunnen we dan in gesprek gaan, analyseren wat er aan de hand is en op zoek gaan naar mogelijke oplossingen. Mocht het nodig zijn dan kunnen we van daaruit een plan van aanpak maken.

Indien wij opvallend gedrag signaleren dan zal dit eerst intern besproken worden om te bekijken of het gedrag ook door andere wordt waargenomen. Ook kan de medewerker de gedragsspecialist, de pedagogisch coach of de internbegeleider laten meekijken.

Uiteraard zullen wij dit altijd met ouders communiceren. Samen met de interne specialisten en mét ouders wordt dan bepaald welke vervolgstappen er nodig zijn. Voor deze extra ondersteuning wordt er een plan opgesteld wat na een vaststaande periode weer geëvalueerd wordt. Zodoende trachten wij de juiste interventies op te stellen en uit te voeren .

Mocht blijken dat deze interventies niet voldoende zijn en het gesignaleerde probleem om specifiekere hulp vraagt, dan kunnen we externe hulpverlenende instanties inschakelen. Te denken valt aan jeugdgezondheidszorg, organisaties voor jeugdzorg, schoolmaatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk, consultatiebureau etc. Deze specialisten kunnen ondersteunend zijn ten aanzien van het analyseren en duiden van de signalen en deze op een juiste wijze vertalen in vervolgstappen die nodig zijn.

Centraal in deze extra begeleiding staat het welzijn en welbevinden van het kind. We bewaken de eigenheid van het kind. We beschermen het binnen een vertrouwde omgeving, zowel vanuit het eigen gezin als vanuit ons IKC. En we zetten samen met het kind de stap naar een toekomst waarin het zelfstandig, zelfredzaam en zelfbewust deel kan nemen aan de samenleving.

Ons pedagogisch beleid
Zo doen wij dat op IKC Zuid!

Dit deel moet nog terloops gevuld worden met de concrete uitwerking van zaken hoe wij ze aanpakken.

Tot Slot

Nog een slotwoord toevoegen.

